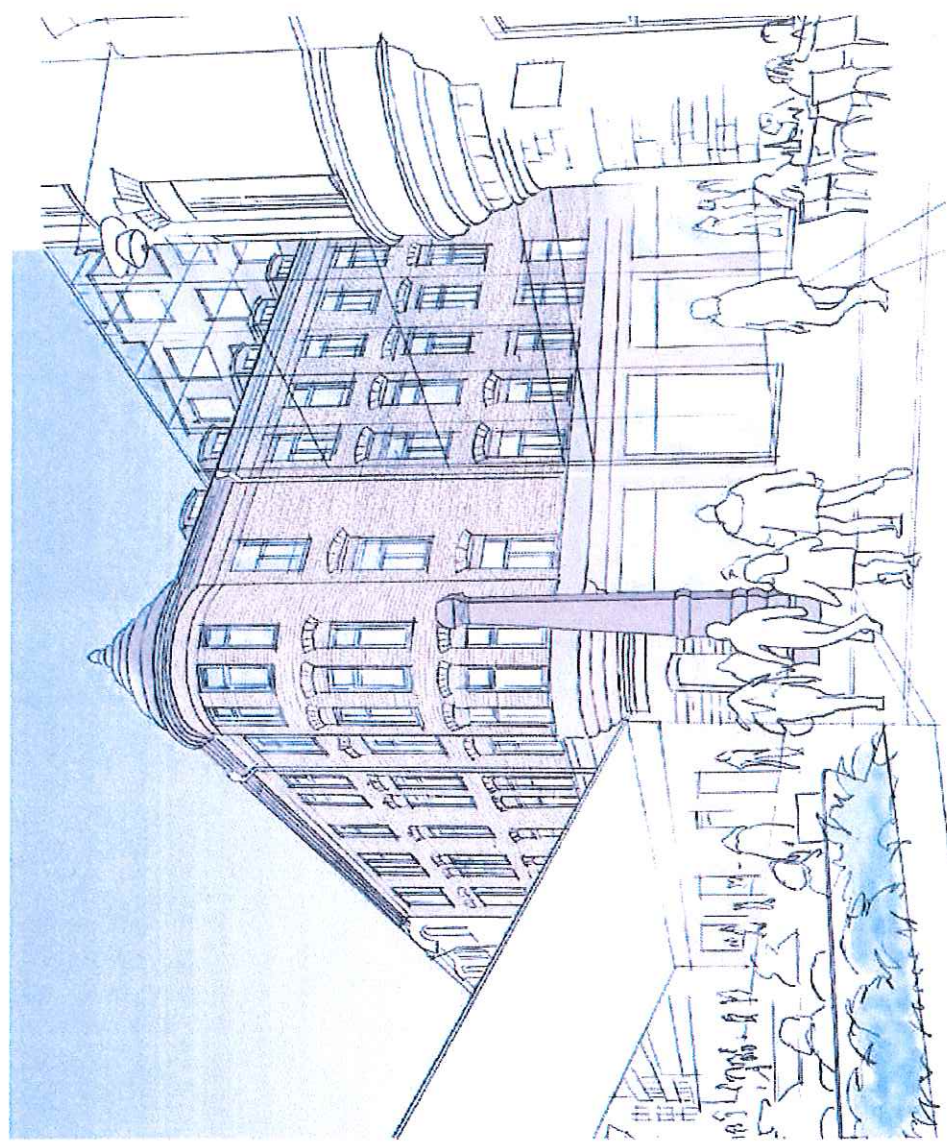

Dnr 2015-521-1.5.3
BILAGA 1:b

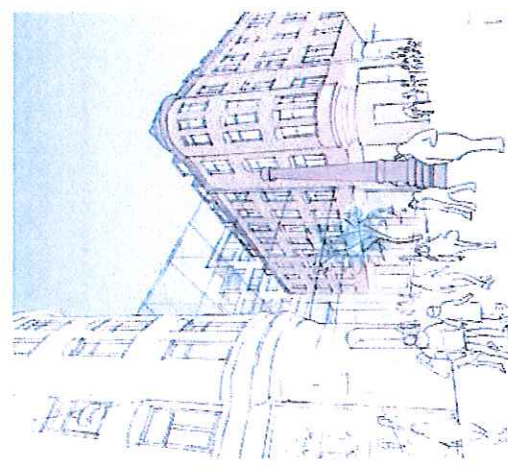
Förslag

Den nygestaltade entrén till Sturegallerian från Grev Turegatan. Till vänster i bild syns Grev Turegatan 9. I bakgrunden syns den byggnad som ersätter Grev Turegatan 11 (Freys hyrverk).
(Perspektiv: Sweco Architects)

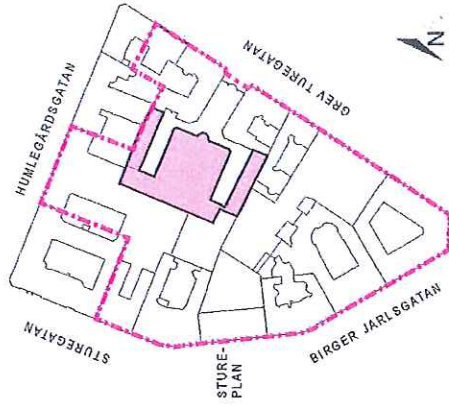
Förändringar:

- Byggnaderna renoveras
- Grev Turegatan 13 omvandlas från bostäder till kontor.
- Ett nytt högre placerat glastak ersätter befintligt glastak och täcker platsen mellan byggnaderna
- Verksamheten i byggnaderna föreslås bli kontor och restaurang. Båda entréplanen får fortsatt handel som användning.
(Förändringar för Grev Turegatan 9 plan för plan syns på sid 39)

Den nya entrén mot Grev Turegatan sett från söder. Till höger i bild syns Grev Turegatan 13. I bakgrunden syns den byggnad som ersätter Grev Turegatan 11 (Freys hyrverk).
(Perspektiv: Sweco Architects)

Bebyggelse - Grev Turegatan 11 Freys hyrverk

Nuläge

Byggnaden uppfördes år 1898-1900 och byggherre var Freys Hyrverk AB. Arkitekt var Wilhelm Klemming.

Freys hyrverk grundades 1896 genom att tre hyrfirmor, Westerberg & Co, Käck & Co och CG Jonssons hyrverk slogs ihop till ett företag av direktör Gustaf Liljedahl. Akeriet blev då Skandinavien's största med över 100 hästar och arbetade med både gods- och persontransporter.

Byggnaden uppfördes i fem våningar med en sjätte indragen våning. Fasaden putsades med en ädelputs, bottenvåningen utfördes i huggen granit. Gårdsflyglar om fyra våningar uppfördes efter ritningar av arkitekterna Lundegårdh och Edward Ohlsson.

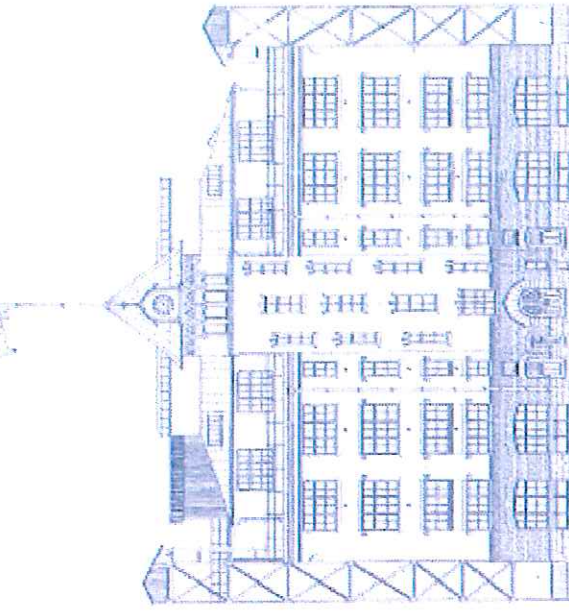
1923 sammanlänkades den norra gårdsflygeln med huvudbyggnaden.

Hästar och vagnar transporterades med sinnrika hissar placerade utanpå byggnadens gavlar.

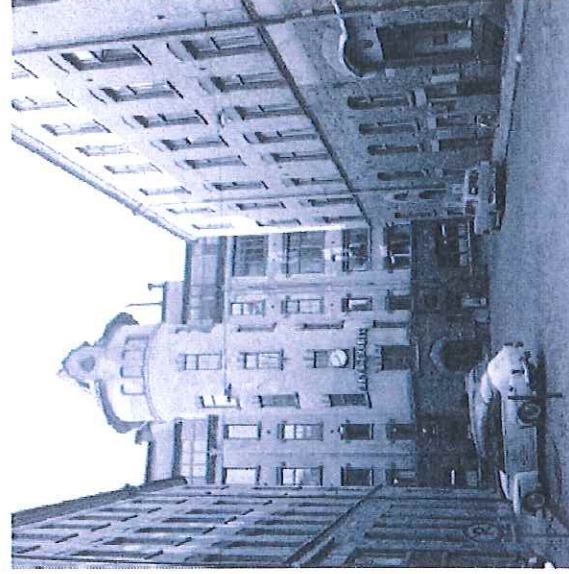
Hyrverksverksamheten fortsatte till 1970-73 då en fullständig interiör ombyggnad genomfördes. 1986 påbörjades byggandet av Sturegallerian vilket fick stor påverkan för hela kvarteret. Bottenvåningen omvandlades helt till att inrymma butikslokaler. Sedan 1980-talet har de övre våningarna byggts om ett flertal gånger.

I samband med gallerians etablering uppfördes en glasöverbyggnad som täcker före detta Privatgatan framför huvudbyggnaden.

Byggnaden används idag för kontor och handel

Grev Turegatan 11 (Freys hyrverk) år 1898.

Grev Turegatan 11 (Freys hyrverk) år 1962. Grev Turegatan 9 och 13 syns till vänster och till höger i bild.

Grev Turegatan 9, 11 och 13 år 2014.
(Foto: Sweco Architects)

Förslag

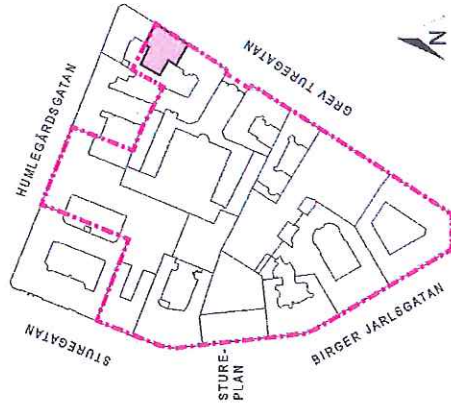

Entrérummet vid Grev Turegatan. I bakgrunden syns den byggnad som ersätter Grev Turegatan 11 (Freys hyrverk).
(Perspektiv: Sweco Architects)

Förändringar:

- Byggnaden rivs och ersätts med en ny byggnad i 8 till 10 våningar
- Glastaket vid Sturegallerians entré mot Grev Turegatan ersätts med ett nytt högre placerat glastak
- Verksamheten i byggnaden föreslås bli kontor, restaurang och handel.

Bebyggelse - Grev Turegatan 15

Nuläge

Byggnaden uppfördes åren 1879-80 och byggherre var Lars Ohlsson.

Byggnaden är en av kvarterets äldsta byggnader. Fasaderna utformades i en rik putsarkitektur nyrenässansstil. Gårdsfasaderna var enklare och slåtputsade. Sockel mot gård och gata är klädd med granit.

Vid sekelskiftet 1900 byggdes bottenvåningen om till fyra butiker med större skyltfönster. De två större skyltfönstren har en extra bärning med gjutjärnskolonner placerade mellan skyltfönster och entréddörr.

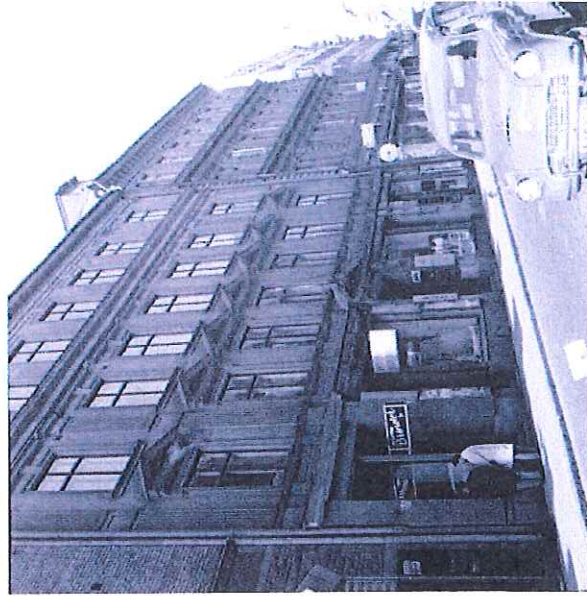
Huset uppfördes som ett rent bostadshus. 1899 byggdes de tre lägenheterna i bottenvåningen om till fyra butiker. Butikerna fick moderna stora skyltfönster och undertak av glas.

Byggnaden används idag för bostäder och handel.

Förslag

Förändringar:

- Inga förändringar
- Verksamheten i byggnaderna föreslås oförändrat bli handel och bostäder.

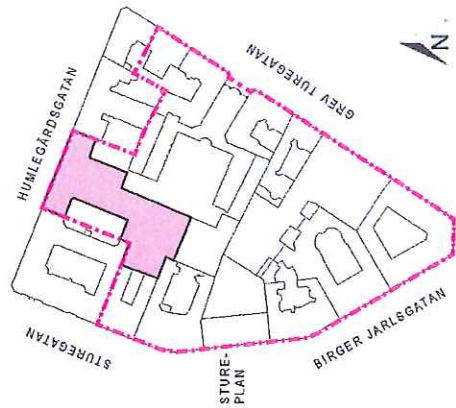

Grev Turegatan 15, gatufasad, år 1962.

Grev Turegatan 15, gatufasad, år 2015.
(Foto: Tyréns)

Bebyggelse - Humlegårdsgatan 17

Nuläge

Byggnaden uppfördes i slutet av 1980-talet i samband med att Sturebadet återuppsyddes efter en brand.

Inom Humlegårdsgatan 17 är kvarterets gemensamma lastfar placerat.

Byggnaden används idag för kontor och handel.

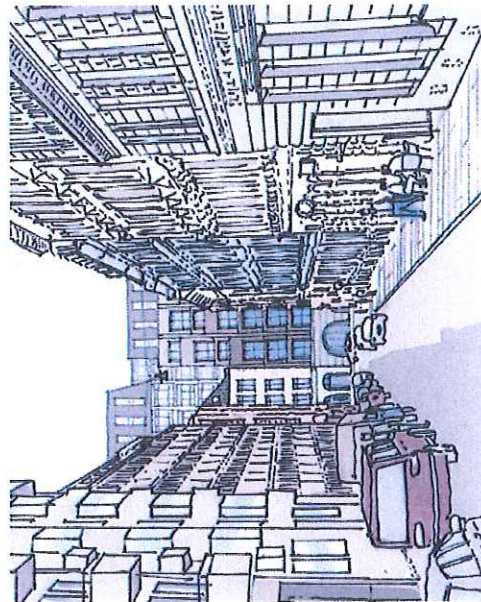
Förslag

Förändringar:

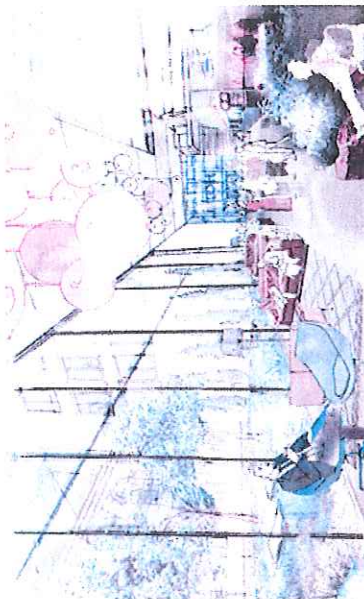
- Befintlig byggnad rivs och ersätts med två byggnader; ett hotell och ett bostadshus
- Bostadshuset rymmer cirka 38 lägenheter
- Hotellbyggnaden placeras mot Franska Reformerta Kyrkan, Humlegårdsgatan 15
- Hotelllets lobby fungerar som publik entré från Humlegårdsgatan till Sturegallerian och Sturebadet
- De nya byggnaderna uppförs i 5 våningar mot gatan samt med 3 indragna högre våningar mot kvarterets inre
- Infart till kvarterets garage och lastfar placeras här
- Verksamheten i byggnaderna föreslås bli kontor, handel, hotell, restaurang och bostäder.

Humlegårdsgatan 17, gatufasad, år 2015.
(Foto: Tyréns)

Humlegårdsgatan 17 sett från Brahegatan. I bakgrunden syns den byggnad som ersätter Grev Turegatan 11 (Freys hyrverk).
(Perspektiv: Sweco Architects)

Det nya hotellets lobby. Längst till vänster i bild syns franska reformerta kyrkan, till höger om denna syns den byggnad som ersätter Grev Turegatan 11 (Freys hyrverk).
(Perspektiv: Sweco Architects)

Stadsbild

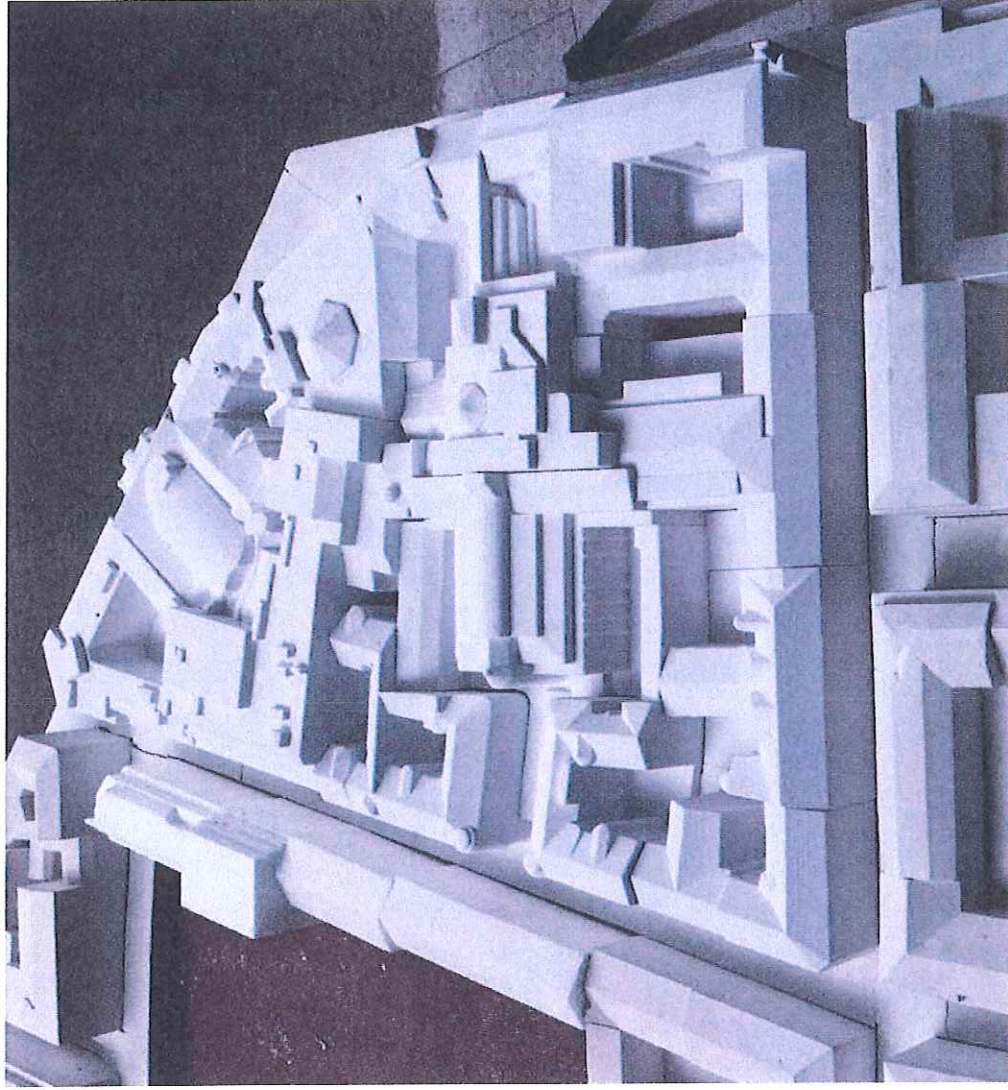
Nuläge

Kvarteret Sperlingens backe och den under 1880-talet nyskapade representativa miljön kring Stureplan är ett tydligt uttryck för det sena 1800-talets stadsbyggnadsideal. Kvarterets bebyggelse präglas av 1874 års byggnadsstadga. I stadgan reglerades krav på gatubredder, gårdsummens storlek, byggnadernas placering i gatulinjen, hushöjder, avskurna hörn med mera. Kvarteret med sin enhetliga skala mot gatan följer den ursprungliga stadsbyggnadsidén där hushöjd relaterades till gatubredd. De enskilda byggnaderna som är individuellt utformade präglades av den klassiska stenstadens karaktär med markerad sockelväning i 1-2 plan, symmetrisk fasaduppbyggnad och tydlig takfot.

Kvarteret ligger i gränsen av två rutnätsstrukturer som ger dess sin karaktäristiska och stora form. Byggnaderna mot det öppna och breda stråket längs Birger Jarlsgatan-Stureplan-Sturegatan-Humlegården uppfördes som ståtliga arkitekturade bostadspalats i fem våningar med påkostade fasader.

Bebyggelsen längs Grev Turegatan och Humlegårdsgatan gavs en enklare gestaltning. Då dessa gator hade en smalare gatubredd tilläts max fyra våningar höga byggnader vilket påverkade bebyggelsekaraktären som har en mer småskalig och lågmålad arkitektur.

Stadsbildsmässigt fyller fasaderna i kvarteret sin funktion då de bildar en helhet med de omkringliggande byggnadernas fasader och ger en upplevelse av den tid då kvarteret och gaturummen blev till. Kvarteret utgör en god representant för den klassiska stenstaden.

Nuläge - modellfoto över kvarteret sett från norr.

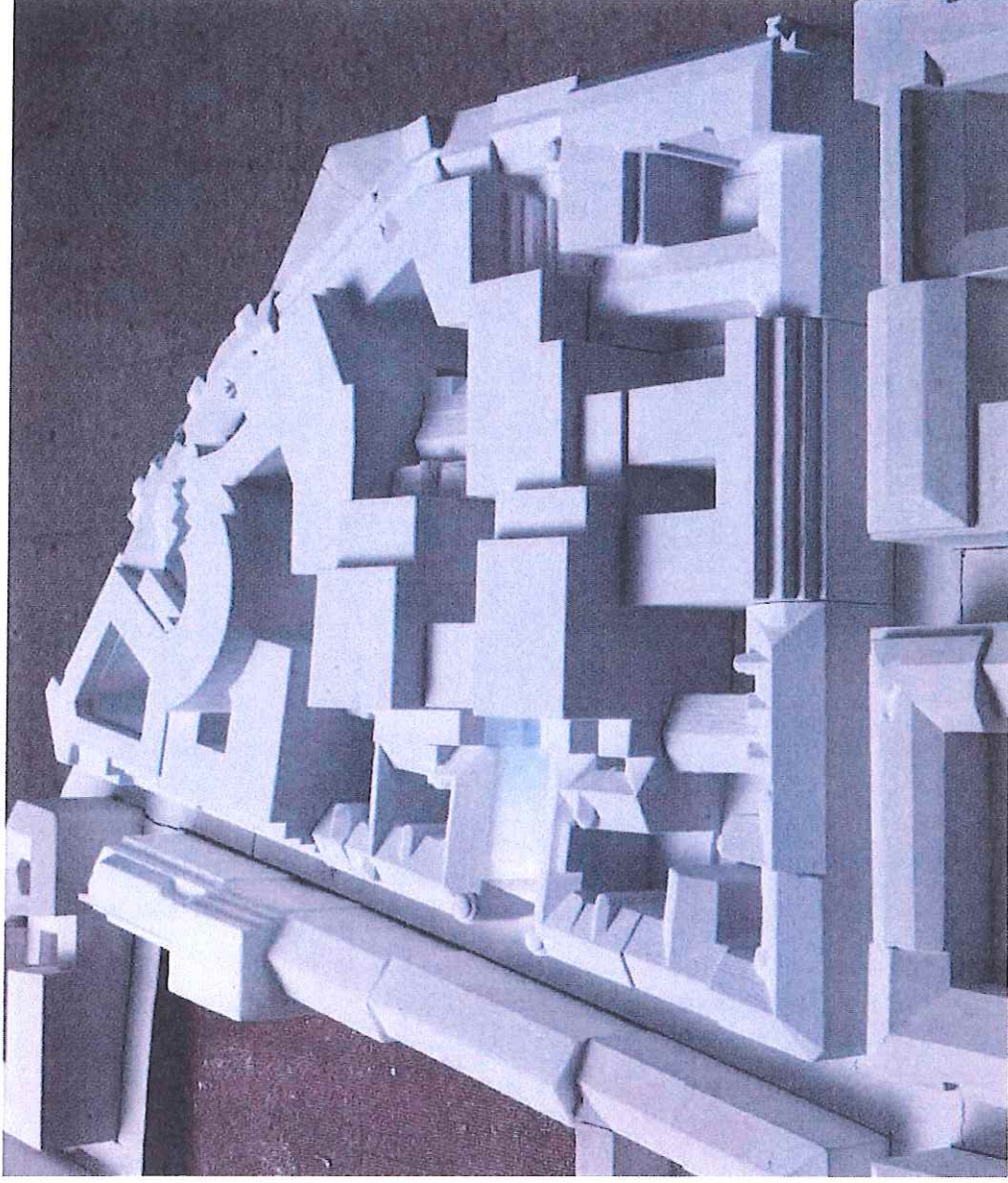
Förslag

Förslaget innebär att de befintliga byggnaderna i gatulinjen behålls till största delen med sin utformning och höjd. Grev Turegatan 3-5 och Humlegårdsgatan 17 kommer att ersättas. De nya byggnaderna kommer att placeras i gatuliv och ges en utformning som är väl anpassad till befintlig bebyggelse. Takföten på de nya byggnaderna i gatuliv kommer följa de kringliggande byggnadernas jämna linje längs gatufasaderna.

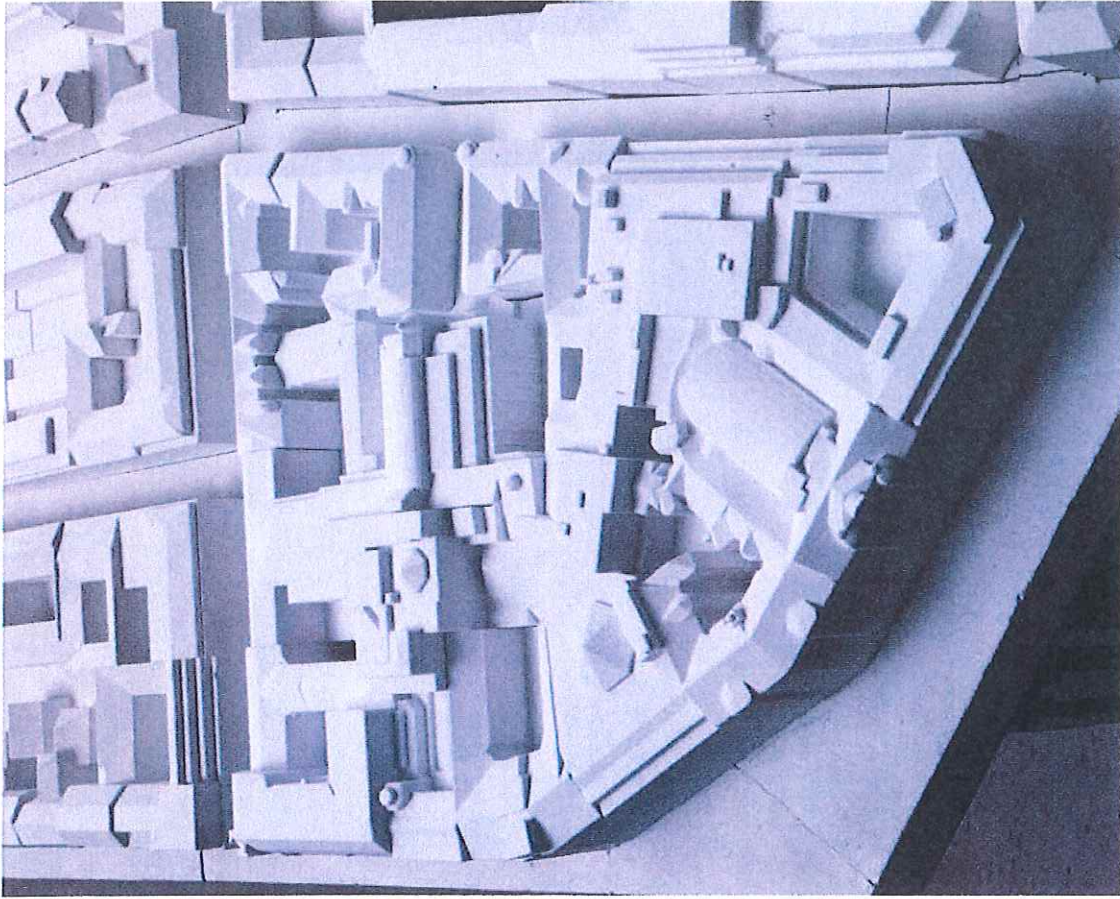
I kvarterets inre kommer byggnader att rivas och ersättas med nya byggnader samt byggas på med ytterligare 1-4 våningar. Även gårdsbyggnader kommer rivas och byggas på med ytterligare 1-2 våningar.

Även på de byggnader i gatulinjen som behålls kommer viss förändring att ske, till exempel kommer entreéerna till gallerian och glastaket på före detta Privatgatan förändras.

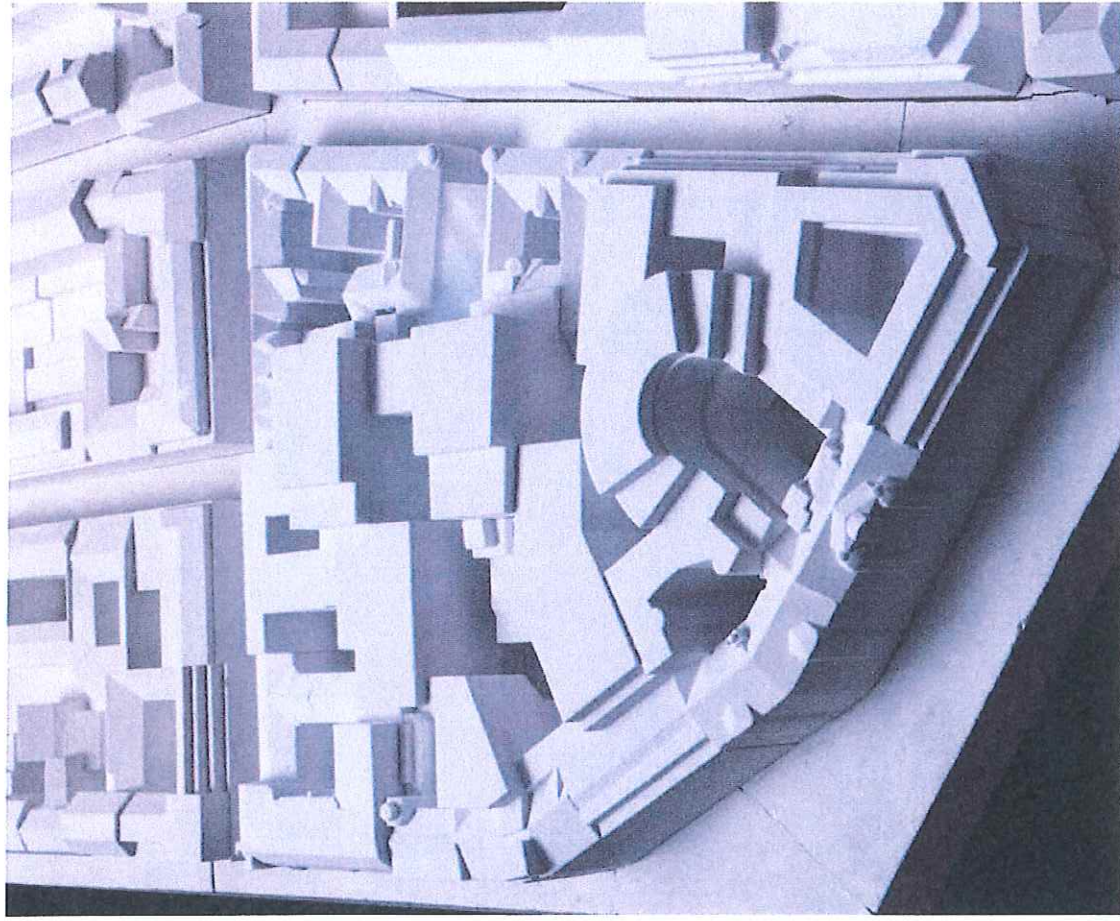
Sett på distans kommer förslagens högre bebyggelse i kvarterets inre att höja sig ovan dagens taklandskap.

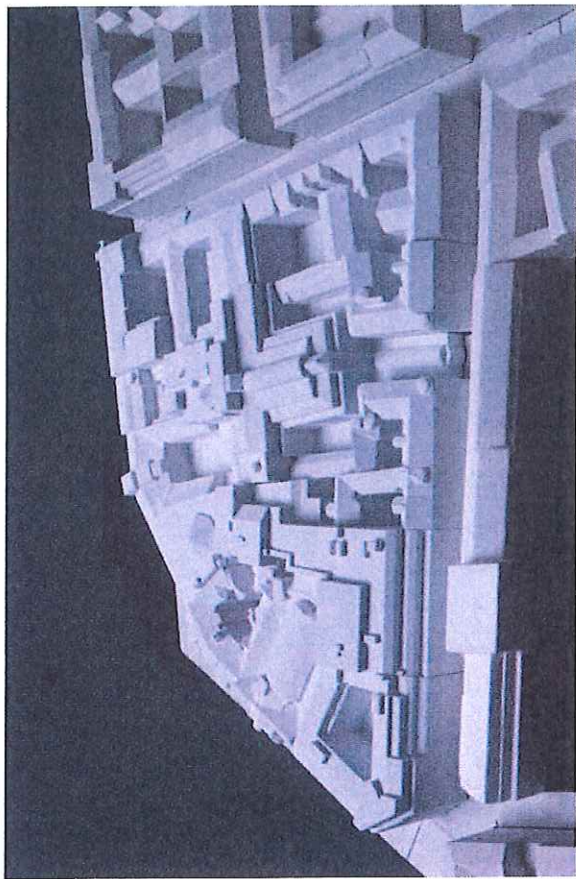
Förslag - modellfoto över kvarteret sett från norr.

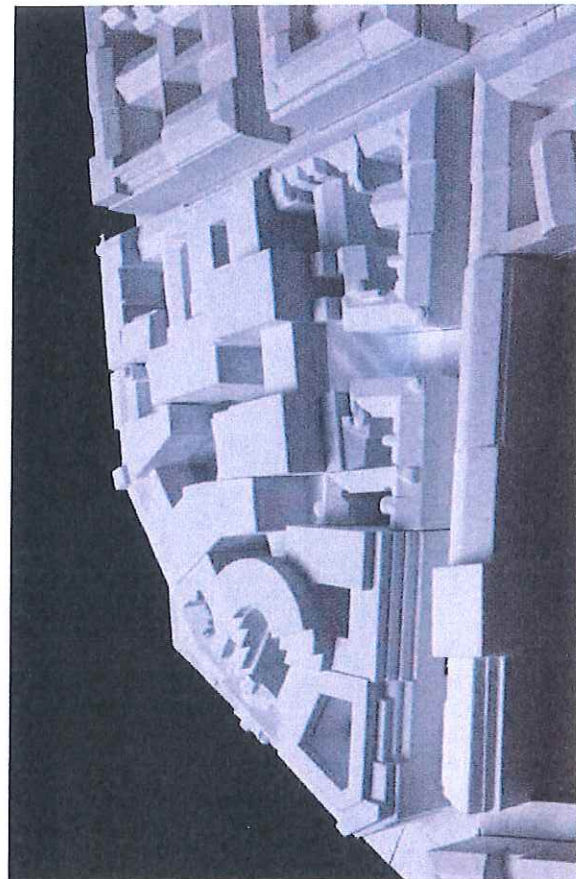
Nuläge - modellfoto över kvarteret sett från söder.

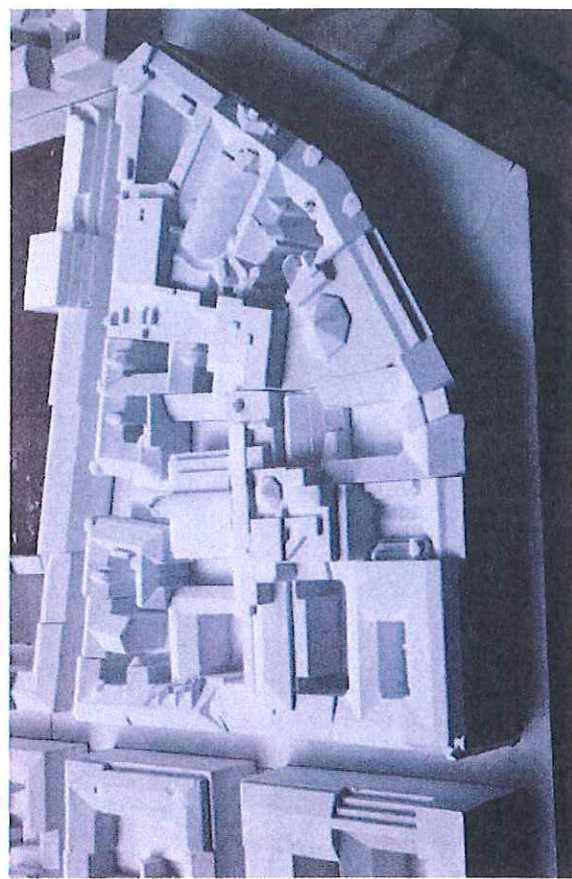
Förslag - modellfoto över kvarteret sett från söder.

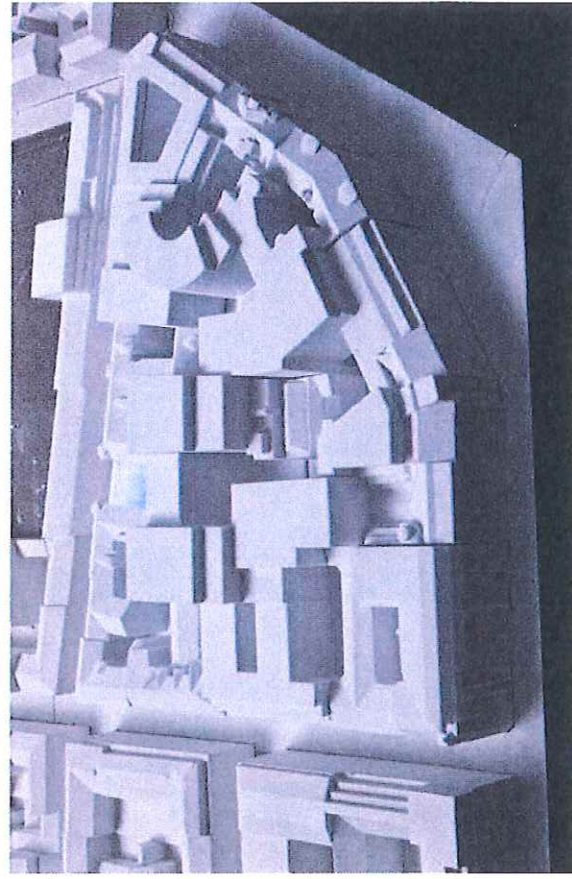
Nuläge - modellfoto över kvarteret sett från öster.

Förslag - modellfoto över kvarteret sett från öster.

Nuläge - modellfoto över kvarteret sett från väster.

Förslag - modellfoto över kvarteret sett från väster.

Platsen i staden - Stråk och entréer

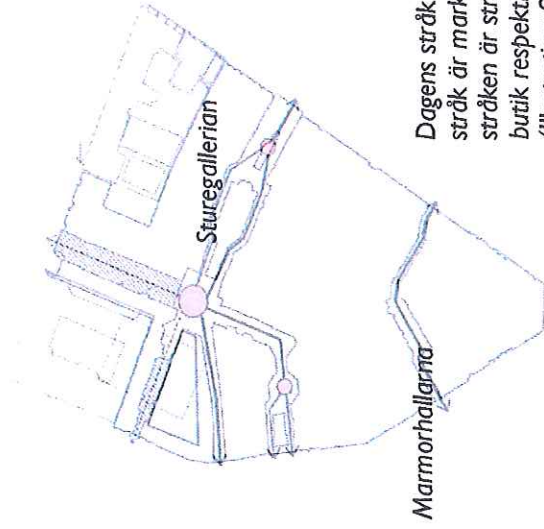
Nuläge

På 1980-talet omdanades hela kvarteret och ett flertal fastigheter slogs samman. Detta gjorde det möjligt att anlägga Sturegallerian med entréer mot Stureplan och Grev Turegatan.

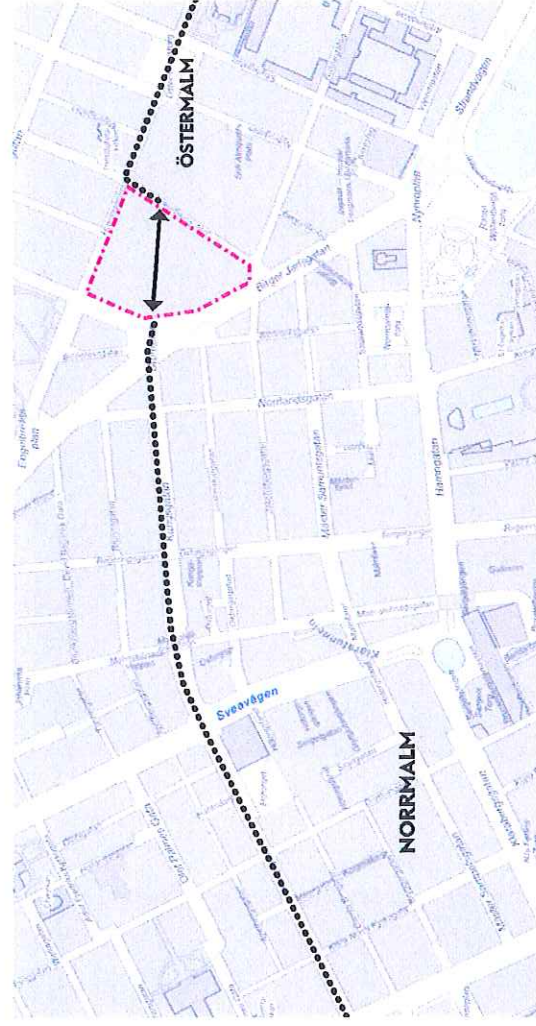
Idag kan man röra sig genom kvarteret genom Sturegallerian och genom Marmorhallarna. Sturegallerian är ett aktivt stråk med butiker, caféer och restauranger som går genom kvarteret och ger allmänheten tillgång till kvarterets inre. Stråket varierar i bredd men är relativt smalt. På några ställen utvidgas stråket och platser bildas. Marmorhallarna har endast kontorsentréer och blir därmed mindre aktivt.

Kvarteret tillsammans med Stureplan är en knutpunkt för olika större stråk i Stockholm.

Till Sturegallerian finns två entréer mot Stureplan och en mot Grev Turegatan. Till Marmorhallarna finns två entréer, en mot Birger Jarlsgatan och en mot Grev Turegatan. Entréerna till både Sturegallerian och Marmorhallarna är idag otydliga.

Dagens stråk inom kvarteret. Genomgående stråk är markerade i gult. De skrafferade stråken är stråk som passerar genom en butik respektive en restaurang. (Illustration: Sweco Architects)

Befintligt stråk mellan Normalm och Östermalm, markerat med prickad linje, kan stärkas. (Karta: Tyréns)

Förslag

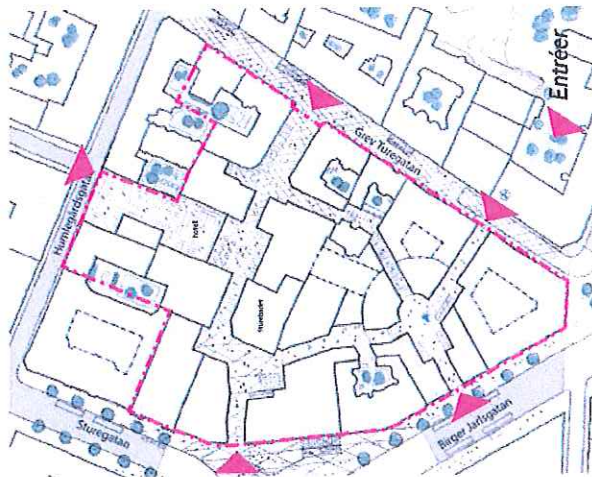
Genom att öppna upp fler entréer och skapa ett utökat inre stråk kommer kvarteret länka samman omgivning och viktiga stråk i staden.

På entréplan, plan 0, etableras ett stråk genom hela kvarteret, stråket utformas i en överskådlig och orienterbar struktur. Stråken utformas i stadens skala, med reslighet och klarhet för att erhålla goda stadskvaliteter och för att ge en större tydlighet och orienterbarhet.

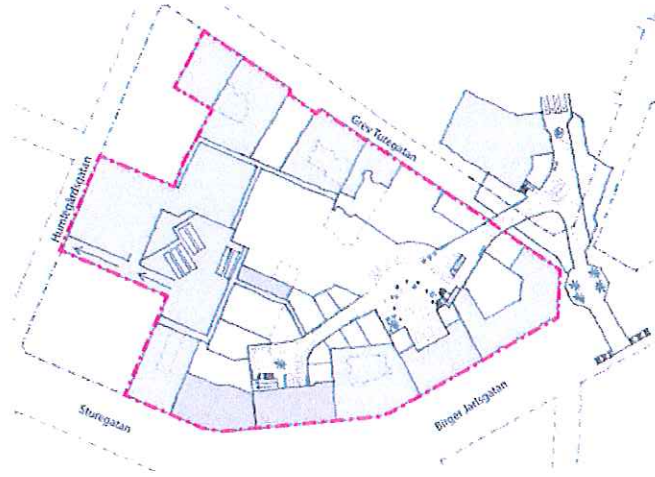
Programmet föreslår att de två befintliga entréerna vid Stureplan ersätts med en tydlig huvudentré. Vidare föreslås att Marmorhallarnas ståtliga entré återställs. Detta görs genom att mezzaninvåningen som byggdes på 1980-talet tas bort och att valvet återskapas. Även Marmorhallarnas entré mot Grev Turegatan lyfts fram. Befintlig entré vid Grev Turegatan får ett nytt högre placerat glastak för att tydligare annonsera entrén.

I övrigt föreslås att det nya hotelllets lobby, på Humlegårdsgatan 17, blir tillgänglig för allmänheten som entré till Sturegallerian. Det ska även vara möjligt att ta sig genom större butiker för att nå det inre stråket i kvarteret.

Marmorhallarna knyts genom stråket ihop med befintliga Sturegallerian och Stureplan. Även på nedre plan -1 öppnas ett stråk upp som förbinder tunnelbanan med gallerian på entréplan plan 0, dels vid entrén från Stureplan och dels vid Marmorhallarna.

Gatunivå, entréplan plan 0.
(Illustration: Sweco Architects)

Nedre plan -1.
(Illustration: Sweco Architects)

4. Nuläge och förslag

Platsen i staden - Platser

Nuläge

Inom programområdet finns idag mindre platser längs med befintliga stråk, där det finns restauranger och service.

Omgivande miljö

Stureplan har funnits sedan 1880 och var tidigt en av Stockholms livligaste punkter med spårvagn, affärspalats och hälsobad. Kring den öppna platsen uppfördes ett flertal bostadspalats med lokaler i bottenplan. Platsen bestod av en stor öppen och stenbelagd yta där spårvagnar, hästdroskor, kärror och folk rörde sig fritt.

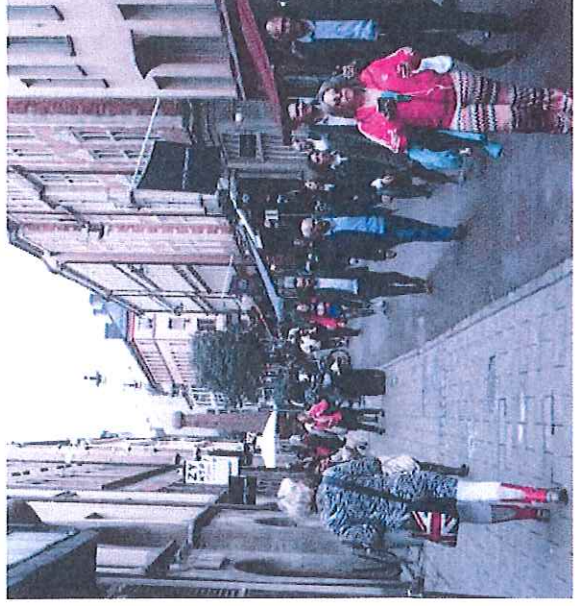
På 1960-talet tappade Stureplan i attraktionskraft. Funktionen som knutpunkt för kollektivtrafiken minskade drastiskt i och med t-banans utbyggnad och parallellt med att bilarna tog allt mer plats i stadsrummet trängdes fotgängarna undan. 1986-89 i samband med Sturegallerians etablering lades trafiken om och platsen fick ny beläggning och möblering och utrymmet för gångtrafiken vidgades.

På Stureplan står den så kallade Svampen, ursprungligen uppfört som ett regnskydd, ritad av arkitekten Holger Blom. Svampen uppfördes 1937 men revs 1988 i samband med byggande av gallerian och återuppfördes 1989 i en annan utformning.

Även Grev Turegatan förnyades i samband med att gallerian byggdes. I linje med Stureplans förnyelse var huvudmålet att skapa en miljö för gångtrafikanter. Grev Turegatan gjordes till gågata och fick en förnyad roll i stadsdelen som plats för caféer och restauranger.

Stureplan år 2015, sett från Birger Jarlsgatan med "svampen" i förgrunden.
(Foto: Tyréns)

Gågatan på Grev Turegatan år 2015.
(Foto: Tyréns)

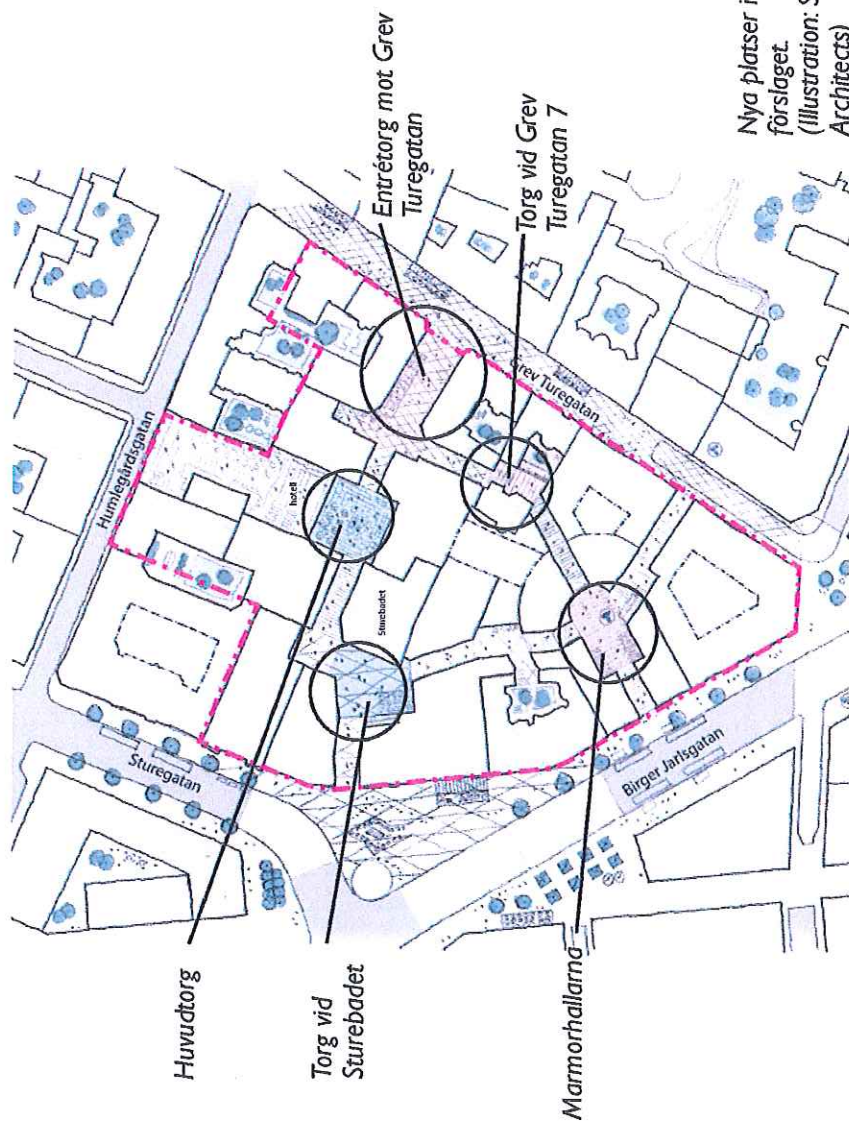
Förslag

Genom att utvidga stråken i kvarterets inre på flera ställen kan nya platser/torg skapas. Torgen ges olika gestaltning med en offentlig karaktär. Torgbildningar utformas i stadens skala, med reslighet och klarhet för att erhalla goda stadskvaliteter och för att ge en större tydlighet och orienterbarhet. På torgen kommer det att finnas service bland annat restauranger och cafeer.

Omgivande miljö

Stureplan och Birger Jarlsgatan ingår inte i programområdet men föreslås rustas upp och ges en utformning enligt prioriteringsordningen; gångtrafikanter, cyklister, kollektivtrafik och motortrafik i enlighet med stadens Framkomlighetsstrategi.

Idag är delar av Grev Turegatan vid programområdet gågata, sträckan Grev Turegatan 7-17. På Grev Turegatan 3-5 finns idag ett parkeringshus som nås från Birger Jarlsgatan. I programförslaget föreslås parkeringshuset rivas och ersättas med en kontorsbyggnad. Genom rivningen försvinner behovet av tillgänglighet för bilar på sträckan Riddargatan – parkeringshuset. Grev Turegatans gågata föreslås förlängas till gatans möte med Riddargatan.

Nya platser i programförslaget
(Illustration: Sweco Architects)

Föreslagen torgbildning vid det nya hotellet. I fonden skymtar Sturebadets nya fasad. (Perspektiv: Sweco Architects)

Trafik, parkering och leveranser

Nuläge

Angöring sker via omgivande gator. Stureplan samt den övre delen av Grev Turegatan är avstängda för biltrafik.

Under kvarteret finns parkering och en för kvarteret gemensam in- och utlastningscentral, som nås från Humlegårdsgatan 17. På Grev Turegatan 3-5 finns även ett parkeringshus. I övrigt sker parkering på omgivande gator.

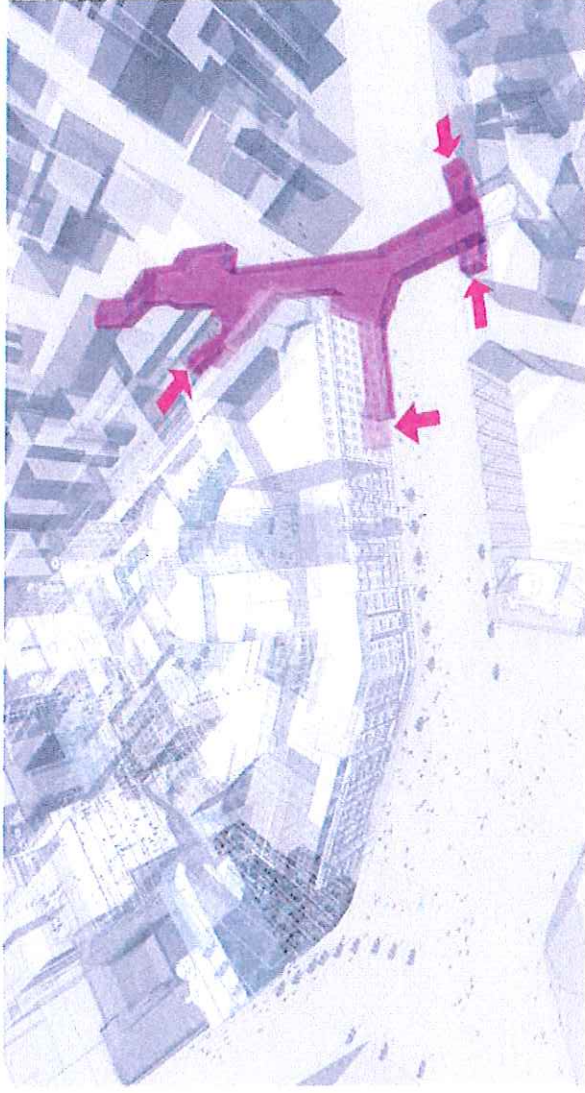
Tunnelbanans röda linje med sin station Östermalmstorg finns inom kvarteret. Uppgången vid Birger Jarlsgratan 16 ligger inom programområdet.

Förslag

Med anledning av programrådets centrala läge och dess närhet till god kollektivtrafik, till exempel genom den planerade anslutningen till Östermalms t-banestation, anses behovet av parkeringsplatser vara lågt. Förslaget innehåller ca 60 p-platser i källarplanet med access från Humlegårdsgatan. Parkeringsplatserna bör kunna samutnyttjas av kontorshyresgäster och besökare till livsmedelsaffär, butiker, hotell etc. Ett visst antal p-platser kommer troligtvis att abonneras av företag som hyr kontor i kvarteret.

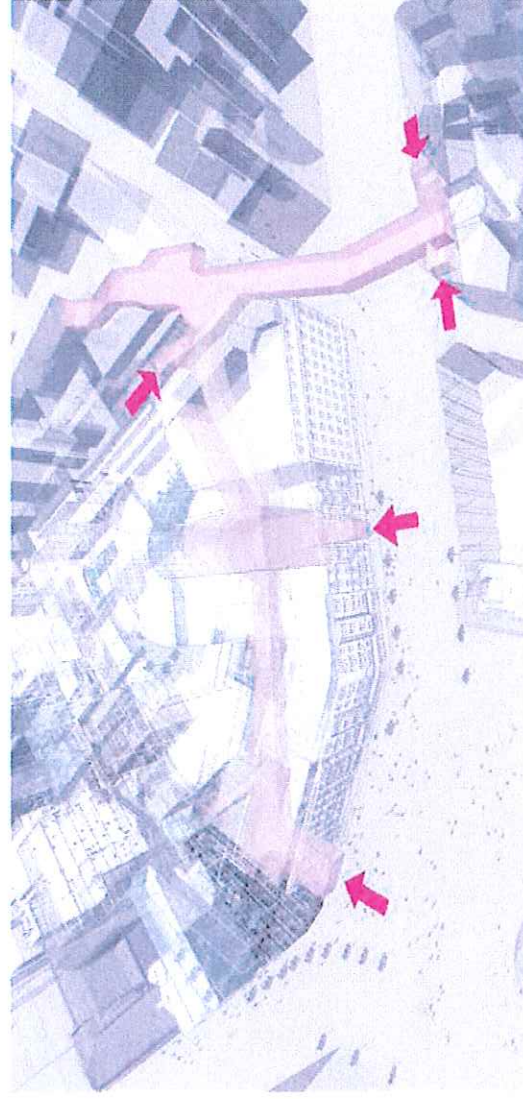
Det utökade handels- och kontorsutbudet, kommer troligtvis innebära att det befintliga lastfaret kommer behöva byggas om för att få en högre kapacitet och en bättre sammankoppling med det nya nedre planet plan -1.

Kvarteret föreslås kopplas direkt till tunnelbanestationen genom att ingången på Birger Jarlsgratan 16 flyttas till Birger Jarlsgratan 18, Marmorhallarna. En öppning tas upp mellan entreplan plan 0 och nedre plan -1 som ges en direkt koppling med stationshallen.

Tunnelbanestationen Östermalmstorg har idag tre uppgångar i anslutning till kvarteret. Två på vardera sida om Birger Jarlsgratan och en vid Grev Turegatan.

(Illustration: Sweco Architects)

Tunnelbanentrén vid Birger Jarlsgratan 16 flyttas in i Marmorhallarna där en koppling med nedre plan -1 skapas som förbinds med tunnelbanan.

(Illustration: Sweco Architects)

5. Konsekvenser

Behovsbedömning

Kontoret bedömer att detaljplanens genomförande kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL 4 kap 34§ eller MB 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras. Miljöbedömningen avser i första hand programförslagens påverkan på den kulturhistoriska miljön och Riksintresse för kulturmiljövärdan Stockholms innerstad med Djurgården. En miljökonsekvensbeskrivning kommer att tas fram under detaljplaneskedet.

I huvudsak kvarstår användningen kontor, handel och bostäder. I övrigt tillkommer användningen hotell. De miljöfrågor som har betydelse för projektet har studerats. De miljöaspekter som bedöms kräva djupare beskrivning under programskedet är påverkan på kulturmiljö och stadsbild.

Kulturmiljö och stadsbild

Det förslag som presenterats för utveckling av kvarteret Sperlingens Backe innebär omfattande förändringar inom kvarteret med rivningar, nybyggnationer och påbyggnader. Programförslaget innebär att en stor del av dagens bebyggelse rivs och ersätts med nya byggnader. Delar av den bebyggelse som bevaras föreslås byggas på med 1-4 våningar.

För att belysa hur programförslaget påverkar den kulturhistoriska miljön har en kulturhistorisk konsekvensanalys tagits fram (Nyréns, Kulturhistorisk konsekvensanalys Kv Sperlingens Backe, 2015-04-30). Konsekvensanalysen utgår från fem aspekter på riksintresset: den äldre staden, den klassiska staden och den moderna staden, den postmoderna staden och Stockholms särdrag. Målsättningen med uppdelningen är att tydliggöra vilka tidslager som

präglar den befintliga kvartersstrukturen och hur de påverkas av föreslagen utveckling. Den avslutande aspekten, Stockholms särdrag, söker tydliggöra hur programförslaget påverkar andra för Stockholm karakteristiska drag såsom stadssiluetten och vyer från viktiga utsiktspunkter och blickfång. Nedan redovisas ett sammandrag av konsekvensanalysens samlade bedömning:

Den äldre staden – 1600-talets stadsplanestruktur

Programförslaget berör endast bebyggelse inom kvarteret. Omgivande gatunät och kvarterstruktur berörs inte av förslaget. Den äldre staden som aspekt av riksintresset påverkas därför inte av förslaget.

Den klassiska staden

Sammantaget innebär föreslagna åtgärder att möjligheten att avläsa och uppleva den klassiska staden bebyggelsekaraktär försvåras. Programförslaget bedöms medföra stora negativa konsekvenser på den klassiska staden.

Föreslagna åtgärder för att minska negativ påverkan på byggnader på befintliga byggnader undviks. Planerad nybyggnation inordnas i miljön på ett medvetet sätt och gestaltas som en del av ett uppbrutet taklandskap. Exploateringsgraden minskas. Ombyggnad av marmorhallarnas inre rum görs med utgångspunkt från rummets arkitektoniska karaktär och tidigare utformning.

Den moderna staden

Sammantaget innebär föreslagna åtgärder att möjlighet att avläsa och uppleva den moderna staden inom kvarteret minskar. Programförslaget bedöms medföra mätliga negativa konsekvenser på denna aspekt av riksintresset.

Föreslagna åtgärder för att minska negativ påverkan Planerad nybyggnation mot Grev Turegatan utformas som två separata byggnader så att Grev Turegatans ursprungliga småskaliga fastighetsindelning åter-skapas. Nya byggnader förhåller sig till den klassiska stenstadens bebyggelsekaraktär på ett medvetet sätt och inordnar sig i miljön. Hörnhusets entréparti bevaras och nya entréer placeras på Birger Jarlsgatan och Grev Turegatan.

Den postmoderna staden

Sammantaget innebär föreslagna åtgärder att det postmoderna skedet inom kvarteret försvinner och ersätts av en ny årsring. Berörd bebyggelse bedöms inte representera något kärnvärde inom aktuellt kvarter och programförslaget bedöms därför inte medföra några negativa konsekvenser på den aspekten av riksintresset.

Föreslagna åtgärder för att minska negativ påverkan Planerad exploatering i kvarterets inre delar minskas. Nya byggnader inordnar sig i den klassiska stenstadens bebyggelsekaraktär och gestaltas som en del av ett uppbrutet taklandskap.

Stockholms särdrag

Sammantaget bedöms programförslaget resultera i små negativa konsekvenser på Stockholms särdrag sett utifrån påverkan på hela stadsbilden. Sett utifrån påverkan på de viktiga vyerna från Fjällgatan och Katarinavägen bedöms programförslaget resultera i måttliga negativa konsekvenser. Blickfång, stadssiluett och de tydligt avläsbara årsringarna i stadsväxten berörs i dessa vyer.

Föreslagna åtgärder för att minska negativ påverkan Ett uppbrutet, nertonat (mörkt) och modellerat tak, tillsammans med en sänkning av programförslaget en våning, skulle minimera påverkan.

Riksintresset

Den höga exploateringen i kvarterets inre delar inför en för stenstaden främmande skala och dominerar vissa vyer i stadsmiljön. Nybyggnationer på innergårdar och påbyggnader på bevarade gårdshus riskerar att överordna sig gathusen. Det samlade programförslaget riskerar därmed att underminera den klassiska stenstadens bebyggelsekaraktär som präglas av bestämda hushöjder, en låg och sammanhängande stadssiluett och en grundläggande struktur där gathusen dominerar gatumiljöer och platsbildningar. Programförslaget bedöms medföra stora negativa konsekvenser på riksintresset.

Volymstudier

En övergripande konsekvens av programförslaget är att delar av den nya bebyggelsen inom kvarteret Sperlingens Backe kommer att synas betydligt mer än i dag. I den kulturhistoriska konsekvensanalysen har förslagens påverkan på kulturmiljön, sett på distans och ur ett lokalt perspektiv, studerats genom ett antal volymstudier. Nedan redovisas ett sammandrag av studerade vyer.

Distansvy - Observatorielunden
Johannes kyrka med intilliggande stadskvarter dominerar vyn genom sitt läge uppe på Brunkebergsåsen. Vid sidan av dessa rår Hedvig Eleonora kyrka i höjd över mängden byggnader med sin resliga kupol. Programförslaget påverkar sker på Hedvig Eleonora kyrka som blickfång i vyn. Den föreslagna byggnadsvolymen lägger sig bredvid kyrkan och gör upplevelsen av dess reslighet i förhållande till mängden byggnader något mindre påtaglig. Vyn är underordnad vyerna från Fjällgatan och Katarinavägen i betydelse. Jämförelsevis färre människor rör sig här och stadens front och möte med vattnet går inte att uppfatta. Observatorielunden är dock en av få vypunkter över staden från norr.

Nuläge - vy från Observatorielunden. Programområdet ligger inom ringmarkering. (Fotomontage: Sweco Architects)

Förslag - vy från Observatorielunden. (Fotomontage: Sweco Architects)

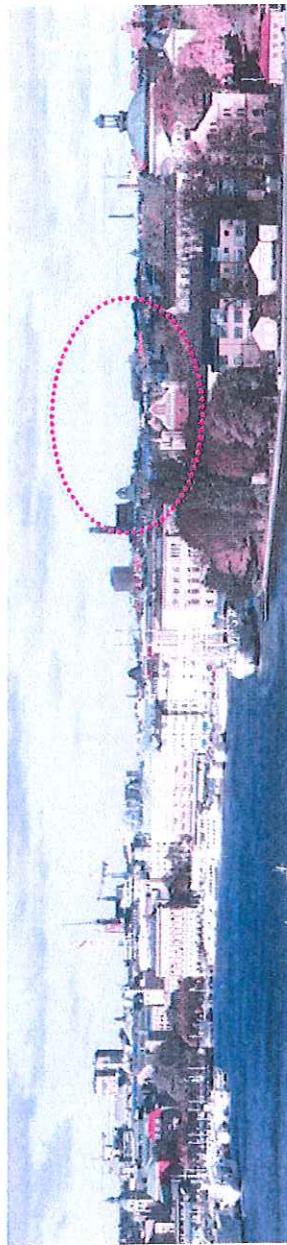
Distansvy - Fjällgatan

Programförslaget avviker från omgivande varierade taklandskap och siluett genom sitt påtagliga moderna uttryck. Avvikelsen ligger i den raka takfoten, de exponerade fasadytorna och de långa horisontella linjerna. Karaktären på förslaget utbredda volym har större släktkap med Citys modernistiska centrumbebyggelse än Östermalms nertonade taklandskap från 1800-talet. Resultatet är en byggnadsvolym som påtagligt skiljer ut sig från stadsfronten och siluetten.

Programförslaget innebär ingen drastisk höjning av stadsiluetten. Den begränsade hushöjden i förhållande till kyrkor och offentliga byggnader påverkas i liten utsträckning. Viss påverkan sker på Engelbrektskyrkans reslighet. Viss påverkan sker också på de tydligt avläsbara årsringarna i stadsväxten avseende skillnaden i siluetten mellan Citys högre kontorsbebyggelse och Östermalms lägre bostadsbebyggelse.

Distansvy - Katarinavägen

Förslaget lägger sig dels framför de högt belägna Qantumhusen på KTH (byggda 1991), dels framför delar av ett uppbrutet taklandskap ovanför Nationalmuseum. Den nya volymen inverkar endast marginellt på stadsbebyggelsens möte med himlen i denna del och ingen nämnvärd påverkan sker på den övergripande siluetten i vyn. Nationalmuseum framträdande roll i vyn förblir densamma som i dag. Programförslaget avviker dock från omgivande varierade taklandskap och siluett genom den raka takfoten, de exponerade fasadytorna och de långa horisontella linjerna. Karaktären på förslaget utbredda volym har större släktkap med Citys modernistiska centrumbebyggelse än Östermalms nertonade taklandskap från 1800-talet. Resultatet är en byggnadsvolym som skiljer ut sig påtagligt från stadsfronten vid Strömkajen och mängden byggnader i siluett.

Nuläge - vy från Fjällgatan. Programområdet ligger inom ringmarkering.

(Fotomontage: Sweco Architects)

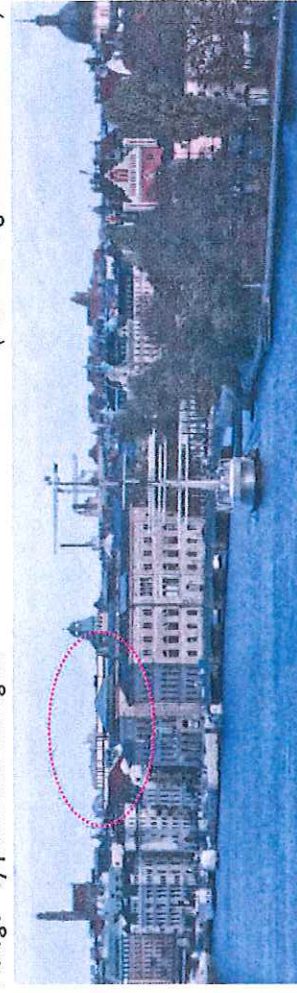
Förslag - vy från Fjällgatan.

(Fotomontage: Sweco Architects)

Nuläge - vy från Katarinavägen.

(Fotomontage: Sweco Architects)

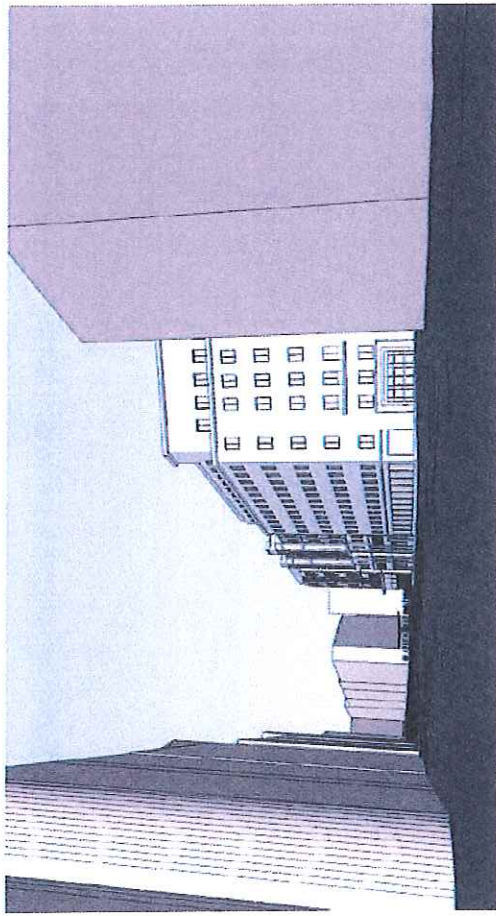
Förslag - vy från Katarinavägen.

(Fotomontage: Sweco Architects)

5. Konsekvenser

Lokal vy – Birger Jarlsгатan norrut

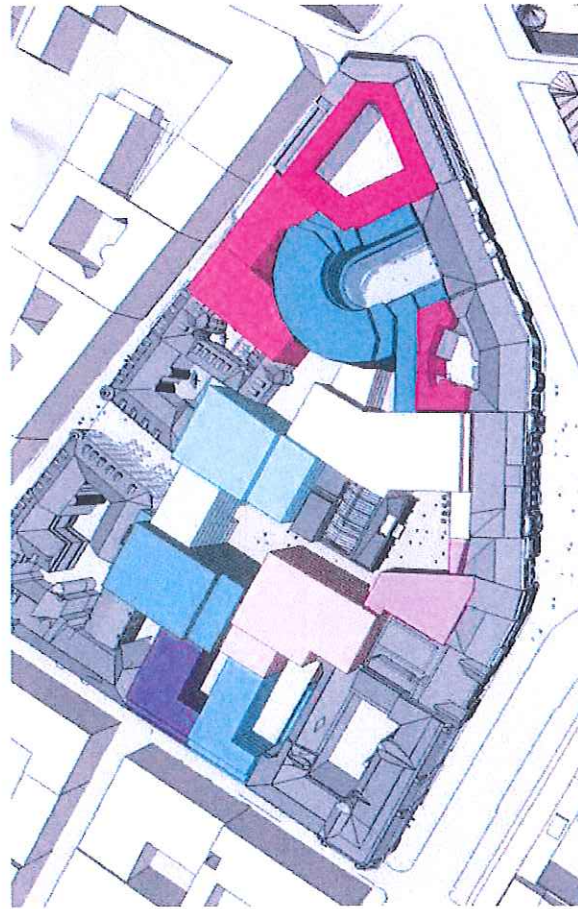
Föreslagen påbyggnad på Birger Jarlsгатan 16 innebär att byggnadens välbevarade taklandskap påverkas. Samtidigt är påbyggnaden anpassad till den befintliga byggnaden. Avtrappningen mot gatorna gör att påbyggnaden tecknar sig diskret i gaturummen och låter hörmotivet fortsatt framträda. Övriga föreslagna ny- och påbyggnader inom programförslaget påverkar inte denna vy.

Vy från Birger Jarlsгатan i riktning norrut. På höger sida syns Birger Jarlsгатan 16, belägen i korsningen Birger Jarlsгатan/Grev Turegatan.
(Visualisering: Sweco Architects)

Tillkommande volymer

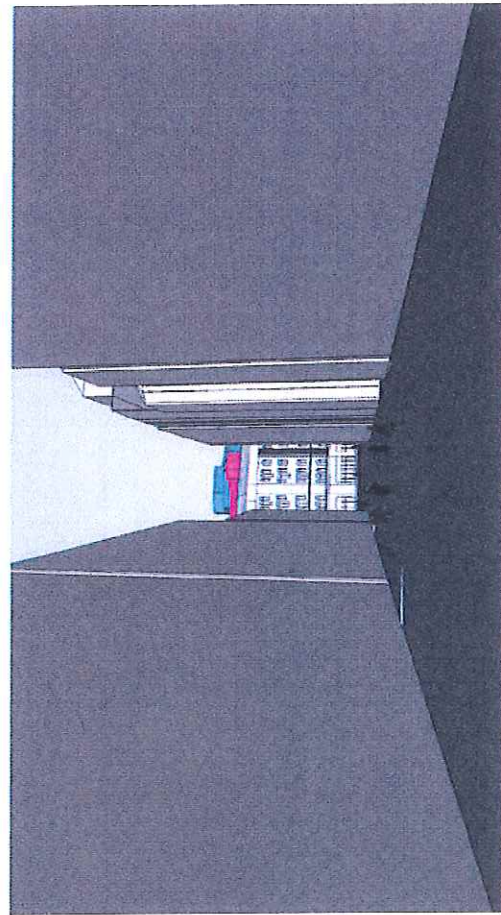
- NY BYGGNAD BIRGER JARLSGATAN 18
- NY BYGGNAD I MITTEN AV KVARTERET
- NY BYGGNAD I MITTEN AV KVARTERET
- NY BYGGNAD I MITTEN AV KVARTERET
- NY BYGGNAD STUREPLAN 6 (BÅNGSKA)
- NY BYGGNAD STUREPLAN 4
- PÅBYGGNAD STUREPLAN 2
- NY BYGGNAD HUMLEGÅRDSGATAN 17
- NY BYGGNAD HUMLEGÅRDSGATAN 17
- PÅBYGGNAD BIRGER JARLSGATAN 16
- NY BYGGNAD GREV TUREGATAN 3-5

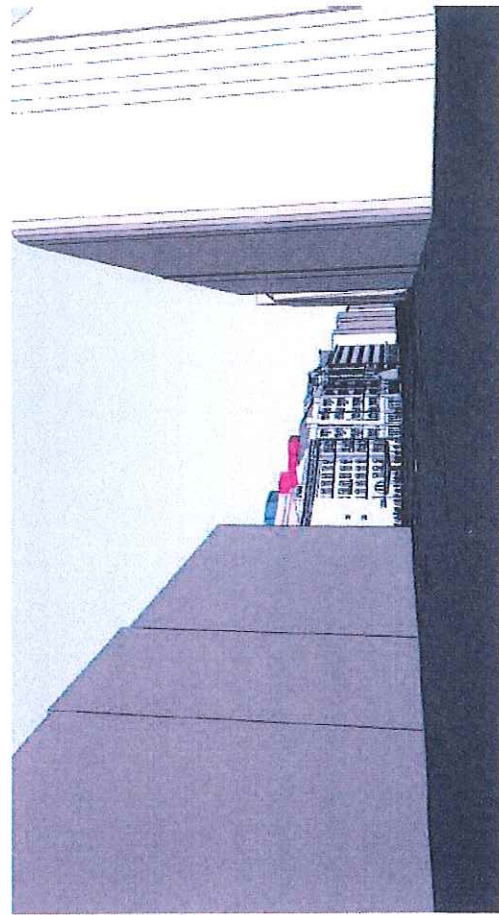
Översikt över tillkommande bebyggelse.

(Illustration: Sweco Architects)

Lokala vyer – Biblioteksgatan, Lästmakargatan och Birger Jarlsгатan söderut
Den höga exploateringen i kvarterets inre delar dominerar vissa vyer i angränsande gatumiljöer. Även föreslagna nybyggnation på innergårdar och påbyggnader på gårdshus riskerar att överordna sig kvartersbebyggelsens gathus mot Stureplan och Birger Jarlsгатan. Det samlade programförslaget riskerar därmed underminera den klassiska stenstadens bebyggelsekaraktär som präglas av bestämda hushöjder, en låg och sammanhängande stadssilhuet och en grundläggande struktur där gathusen dominerar gatumiljöer och platsbildningar.

Vy från Lästmakargatan i riktning mot öster. I fonden syns byggnaden på Stureplan 2 med dess påbyggnad. Bakom denna syns den byggnad som ersätter de inre delarna av Birger Jarlsгатan 18 (Marmorhallarna).
(Visualisering: Sweco Architects)

Vy från Birger Jarlsгатan i riktning mot söder. I fonden till vänster syns bebyggelsefronten mot Stureplan och Birger Jarlsгатan. Bakom dessa syns de nya byggnaderna och påbyggnaderna i kvarterets inre.
(Visualisering: Sweco Architects)

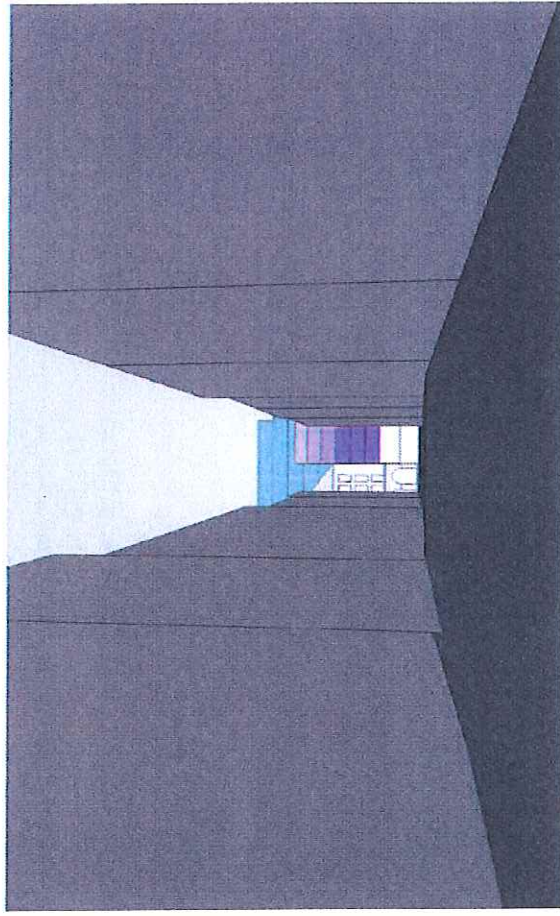

Vy från Biblioteksgatan i riktning mot bebyggelsefronten mot Stureplan. I vyn syns påbyggnaderna inom Stureplan 2 och 4.
(Visualisering: Sweco Architects)

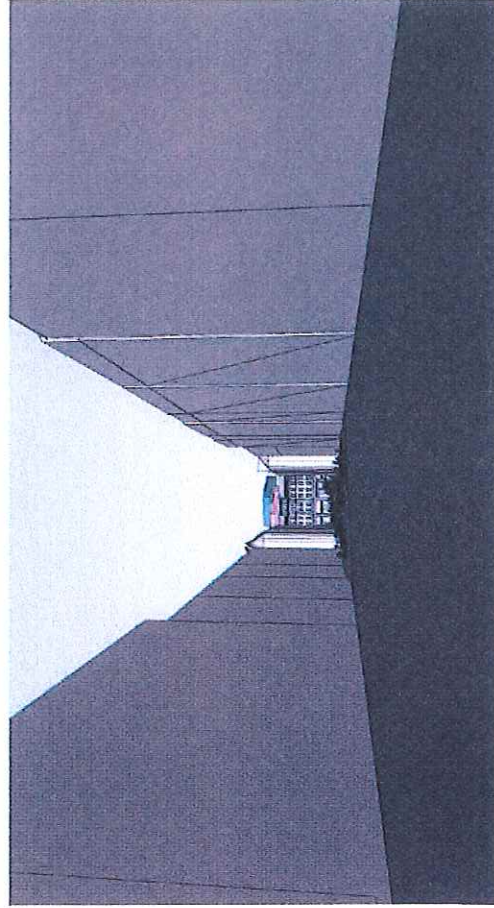
5. Konsekvenser

Lokala vyer – Humlegårdsgatan, Kungsgatan och Brahegatan

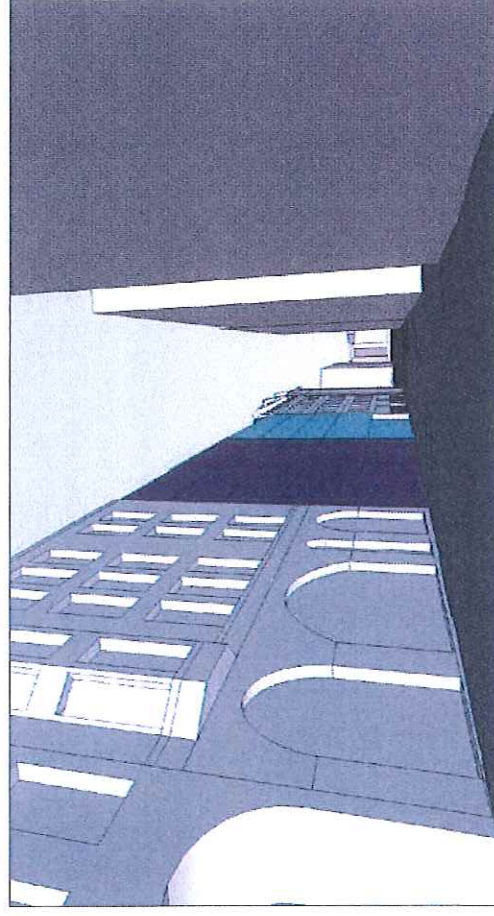
Föreslagna nya byggnader på Humlegårdsgatan bedöms, under förutsättning att de gestaltas och inordnas i miljön på ett medvetet sätt, kunna förenas med riksintresset. Den höga exploateringen i kvarterets inre delar inför en för stenstaden främmande skala och riskerar dominera över den klassiska stenstadsbebyggelsens karaktär.

Vy från Brahegatan i riktning mot söder. I fonden syns de nya byggnaderna på Humlegårdsgatan 17. Bakom dessa syns den byggnad som ersätter Grev Tuuregatan 11 (Frey's hyrverk).
(Visualisering: Sweco Architects)

Bångska palatset sett från Kungsgatan. I fonden syns de nya byggnaderna i kvarterets inre.
(Visualisering: Sweco Architects)

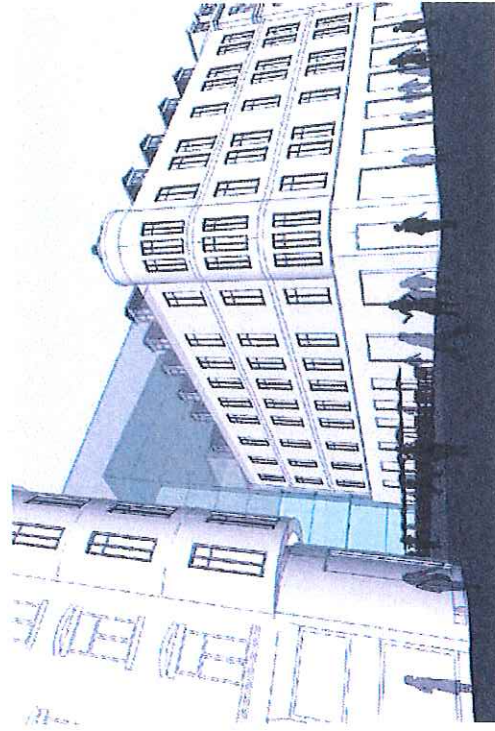
Vy från Humlegårdsgatan i riktning mot nordväst. Till vänster i bild syns de nya byggnaderna på Humlegårdsgatan 17.
(Visualisering: Sweco Architects)

Lokala vyer – Grev Turegatan och Humlegården
 Den byggnad som föreslås ersätta Freys hyrverk riskerar att få negativ påverkan på upplevelsen av den bevarade bebyggelsen och miljön längs Grev Turegatan då programförslaget introducerar en för kvarteret främmande skala. Den tillkommande bebyggelsen ligger samtidigt i kvarterets mitt där den högre byggnadshöjden har en mindre påverkan på den lokala gatumiljön. Inglasning av före detta Privatgatan minskar gaturummets arkitektoniska påverkan på Grev Turegatans gatumiljö vilket gör stadsrummet mer svårsläsbart.

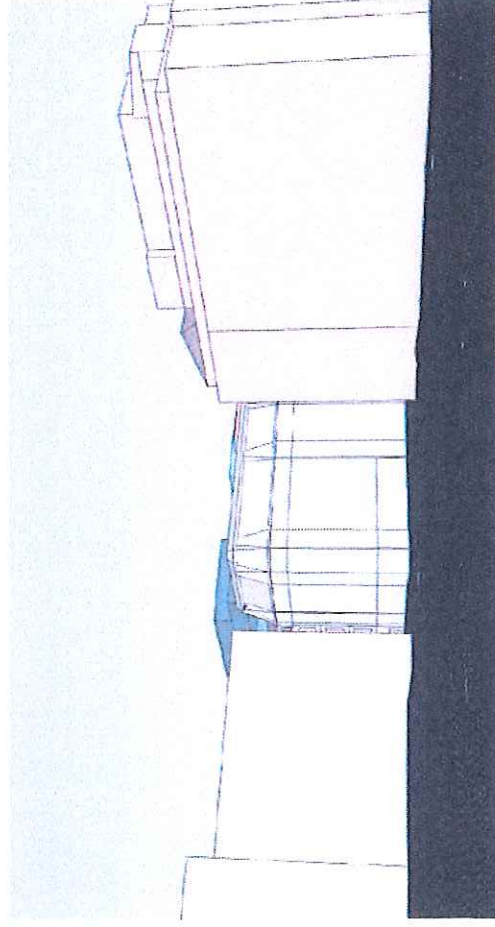
Föreslagen ny byggnad på Grev Turegatan 3-5 inordnar sig höjdmässigt i gaturummets småskaliga bebyggelsekaraktär. Avtrappningen inåt kvarteret gör att de högre delarna inte påverkar upplevelsen av gaturummets småskaliga karaktär. Den högre exploateringen i kvarterets inre del bedöms inte avteckna sig i gaturummet.

Tillkommande volymer

- NY BYGGNAD BIRGER JARLSGATAN 18
- NY BYGGNAD I MITTEN AV KVARTERET
- NY BYGGNAD I MITTEN AV KVARTERET
- NY BYGGNAD I MITTEN AV KVARTERET
- NY BYGGNAD STUREPLAN 6 (BÅNGSKÅ)
- NY BYGGNAD STUREPLAN 4
- PÅBYGGNAD STUREPLAN 2
- NY BYGGNAD HUMLEGÅRDSGATAN 17
- NY BYGGNAD HUMLEGÅRDSGATAN 17
- PÅBYGGNAD BIRGER JARLSGATAN 16
- NY BYGGNAD GREV TUREGATAN 3-5

Vy från Grev Turegatan med Grev Turegatan 9 och 13 till höger respektive vänster i bild. I mitten syns det nya, högre glastaket över entrétorget och bakom detta syns den byggnad som ersätter Grev Turegatan 11 (Freys hyrverk). (Visualisering: Sweco Architects)

Vy från Humlegården i riktning mot sydväst. I fonden syns byggnaden på Sturegatan 6-8 (ingår ej i programförslaget). I bakgrunden syns de byggnader som ersätter den inre delen av Humlegårdsgatan 17 och Grev Turegatan 11 (Freys hyrverk). (Visualisering: Sweco Architects)

Övriga miljöfrågor

Utöver kulturmiljöfrågor bedömer stadsbyggnadskontoret att trafikbuller, klimat, energi och markföroreningar utgör de viktigaste miljö- och hälsofrågorna att ta hänsyn till i den fortsatta planeringen.

Det finns koppartak på vissa takavsnitt på de befintliga fastigheterna. Kopparkorroderar och rinner med dagvattenflödet till reningsverk. Innehållet av koppar i reningsverkets rötslam kan sedan bidra till att slammet inte går att sprida och återvinna. Vid takåtgärder bör det inte läggas nya koppertak.

Fornlämningar

Före schaktning, grävning och andra ingrepp i mark krävs tillstånd från länsstyrelsen enligt 2 kap. 12§ kulturminneslagen.

Trafikbuller

Programområdet är exponerat för höga trafikbullernivåer. Riktvärdet 55 dBA ekvivalent ljudnivå för trafikbuller vid bostäder överskrids längs Humlegårdsgatan, Sturegatan, Birger Jarlsgatan samt Grev Turegatan. En bullerutredning kommer att tas fram i kommande detaljplanearbete.

Luftkvalitet

Föreslagna byggnationer bedöms inte medföra att miljökvalitetsnormerna överskrids inom programområdet.

Mark och vatten

Markföroreningar är generellt inget hinder för exploatering, men vid markarbeten ska marken undersökas, riskbedömas, samt vid behov saneras.